

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Denunciationis Form. XXXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Votorum violatione ad Saeculum redire, & à Clausura egredi, prout nos licentiam egressus liberè concedimus.

Item per caput separatum dicimus, & declaramus N. qui vim, & metum intulit, & d. N. ad suscipiendum habitum Religionis, & emittendam in cap. 18. sess. 25. de Regul. Concilii Trid. (vel si agatur de professione Viri. esse excommunicandum, prout excommunicamus) & tanquam excommunicatum; esse publicè denunciandum, prout nos denunciari volumus, & mandamus.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actarius.

SUMMARIUM.

- 1 Qui vult allegare nullitatem suæ professionis, non auditur, nisi retento habitu Religionis intra Claustra.
- 2 Ex aliqua iusta causa potest audiri extra Claustra retento habitu.
- 3 Qui vult reclamare, post quinquennium debet obtinere restitutionem in integrum à Papa.
- 4 Religiosi viri professi in Domibus non designatis, super nullitate eorum professionis non audiuntur nisi coram Sac. Congreg. Concilii.
- 5 In processu construendo super nullitate professionis, citandi sunt, qui habent interesse.
- 6 Cogentes Virgines, vel Mares ad suscipiendum habitum Religionis sunt excommunicandi, & n. 7. 8. & 9.
- 10 Parentum confessio de vi illata, sufficit ad inferendas censuras, non autem ad annullandam professio-

nem, & numer. 11.

- 12 Ad iudicandum an metus incussus sit sufficiens, nec nē ad annullandam professionem, plura consideranda sunt, & num. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. & 22.
- 23 Hermaphroditus, qui valide professus fuit, an possit à Religione dimitti absque licentia, Papæ, referuntur DD. Sententiæ, & num. 24. 25. 26. 27. 28. & 29.
- 30 Hermaphroditus est irregularis.
- 31 Hermaphroditi dicuntur Androgyni, quorum species abundat in America.
- 32 A censura inflicta contra cogentes feminas, vel Viros ad suscipiendum habitum Religionis, an detur appellatio ostenditur.
- 33 Ordinarius procedens ad censuras vigore rescripti Sac. Congregationis, quid ager debeat indicatur & nu. 34.
- 35 Cogentes ad suscipiendum habitum Religionis, iuste excommunicantur.

Denunciationis

F O R M U L A XXXII.

HIC auctoritate ordinaria denunciatur, & declaramus excommunicatus N. excommunicatione majori, ex eo, quia vi, metuè cadente in constantem virum incusso, coegit N. ad suscipiendum habitum, & professionem emittendam in Monasterio N. contra expressam prohibitionem Sac. Canonum, & Con-

& Concilii Tridentini. Ut igitur ab omnibus evitetur presentes jussimus publicari: & excommunicatus existet donec peracta condigna pœnitentia meruerit, &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actuarius.

V E L

Con autorità ordinaria si denuncia, e dichiara scomunicato di Scommunica maggiore N. perche con le violenze, e con timore cadente nell'huomocostante, ha indotto, e forzato N. a pigliar l'abito della Religione, e far professione delli trè Voti solenni nel Monasterio N. contro l'espresa proibizione del Sacro Concilio di Trento, Ed accioche sia da tutti evitato, &c.

N. Vescovo N.

Luogo ✠ del Sigillo.

N. Actuario.

ADNOTATIONES.

- 1** **ET INTRA CLAUSURAM DE-**
GENTIS RETENTO HABI-
TU. Ex hac Formula enunciativa percipere facile est, quod sive fœmina, sive vir, & sive infra quinquennium, sive post, velit dicere de nullitate, suæ professionis, non debet audiri, nisi maneat intra Claustra retento habitu Religionis, juxta expressam dispositionem Concilii cap. 19. sess. 25. de regular. & Decretorum sæpè emanatorum Congregationis, & in specie de fœmina, quæ à Monasterio aufugerat in *Bisuntina* 23. Martii 1697. & de viro in *Mantuana* 15. Junii ejusdem anni, & alibi frequenter, rescribendo contra illos, qui propria auctoritate habitum deposuerunt, & petunt audiri -- *reassumat habitum, redeat ad Claustra, & postea supplicet.* & hoc servat etiam in Religioso formaliter à Religione ejecto, ut in una *Papien. restitutionis in integrum* 15. Martii 1692.
- 2** Verum est tamen, quod si aliquis Religiosus, aut Religiosa, non temetè, sed *Monacel. Formul. Pars. III.*

ex aliqua justa causa habitum Religionis dimitteret, v. g. quia non posset habere licentiam eundi, vel constituendi Procuratorem ad reclamandum, vel prohiberetur causas nullitatis coram Ordinario proponere, & ad Urbem accederet, vel in aliud Monasterium aufugeret sine scandalo, posset reassumpto habitu, etiam extra Claustra audiri, prout plures auditos fuisse tempore suo testatur *Navar. commentar. 4. de Regular. num. 87.*

Intra quinquennium, Hoc necesse est exprimere in declaratoria, ut appareat de legitima facultate judicantis: cum Ordinarius post lapsum quinquennii à die emissæ professionis non possit se ingerere, ut Concilium disponit in *d. c. 19.* sed qui post quinquennium vult reclamare, debet habitu Religionis retento recurrere ad Papam pro obtinenda restitutione in integrum, qui solet, vel per Commissionem Ordinario directam cum clausula - *constito tibi de expositis,* &c. vel per organum Sac. Congregat. Concilii auditis partibus concedere, I 3 con-

confitito de nullitate, & de impedimento clamandi intra quinquennium, Donat. *prax. rer. regul. tom. 4. tract. 12. de profes. monial. quest. 30. num. 2. Sacr. Congr. Concilii in Mantuana 18. Maii 1697.*

⁴ Viri autem recepti, & professi in Domibus non designatis contra formam Decretorum Clementis VIII. nullitatem eorum professionis ex hoc capite allegantes non solum post quinquennium coram Ordinario loci, & Superioribus audiri non possunt, sed etiam intra quinquennium reclamantes tenentur, tam ipsi, quam eorum Superiores eorum iura deducere coram Sacr. Congr. Concil. quod si non fecerint, & recedere à Monasterio præsumperint, tanquam Apostatæ puniuntur, Superiores verò, qui in cognitione Causæ se ingesserint, vel professos eiecerint, Censuras latæ Sententiæ, incurrunt, ut habetur ex Decreto Urbani VIII. quod per extensum referunt Donat. *prax. rer. regular. tom. 2. part. 2. tract. 8. de Domib. Novit. q. 9. n. 8. Corrad. prax. disp. lib. 5. c. 14. num. 11.*

⁵ Desuper constructo. In fabricatione processus super nullitate professionis, & restitutionis in integrum, ut legitime dicatur constructus, citandi, & audiendi sunt, non solum Religio, sed etiam donatarii, seu Renunciatarii, vel eorum hæredes, vel similes interessè habentes in bonis professæ: seu professi prout contra Donat. *in prax. rer. regul. tit. 2. par. 2. tract. 12. de reclamat. profess. q. 19. num. 11. tenet Passer. de hom. stat. tom. 3. qu. 189. art. 10. n. 435. cujus opinionem sequuta est S. Congr. Concilii in Cathacen. restitutionis in integrum 20. Aprilis 1697. & in Papien. 15. Junii ejusd. anni.*

⁶ De vi eidem illata. Cogentes Virgines, vel Viduas ad suscipiendum habitum Religionis aut ad profitendum, sicuti, & auxilium, & favorem ad id præstantes, sunt feriendi gladio excommunicationis, ad quam fulminandam, & publicandam, satis est, quod constet de vi illata, & metu incusso; etiam si vim passo non concedatur regressus ad sæculum, vel restitutio in integrum, utpotè quia tacitè, aut expressè professionem ratificavit, imò si ve agatur de vi illata

fœminæ si ve Viro, ut pluries resolutum vidi à Sacr. Congr. Concilii, nempe quo ad Viros in *Hispalen. 23. Septembr. 1690.* in qua agenti pro restitutione in integrum adversus lapsum quinquennii illam dene-gavit, addens resolutioni, & Archiepiscopus procedat ad censuras contra Patrem si adhuc vivat. *In Bononien. 26. Septembar. 1699.* pariter restitutione in integrum denegata, fuit additum -- & Em. Archiep. procedat contra Matrem cogentem prout de jure. *In Mediolanen. 6. Febr. 1700.* in qua dubio proposito -- an sit concedenda restitutio in integrum adversus lapsum quinquennii: responsum fuit -- Ordinarius procedat juris remediis contra Patrem cogentem.

Et quo ad fœminas. *In Tolonen. 28. Febr. 1693.* in qua concessa instanti restitutione in integrum, fuit additum -- & Episcopus procedat contra Patrem. *In Conversan. Nullit. profess. 20. Julii 1698.* Congr. particularis deputata sex sapientissimorum Cardinalium, quorum unus erat Em. D. meus Card. Petruccius, resolutioni pro nullitate professionis cap-tæ addidit -- & Ordinarius procedat contra eos, qui Oratricem coegerunt, & respectivè concilium, & favorem præstiterunt ad formam Concilii sess. 25. cap. 18. de regul. *In Montis Politiani 30. Augusti 1698.* concessa Puellæ reclamanti restitutione in integrum, quia Episcopus erat consanguineus -- mandavit confici processum per viciniorum contra cogentes ad formam Concilii. *In Cephaluden. 18. Julii 1699.* concessa Virgini recurrenti restitutione in integrum addidit -- Et Episcopus procedat contra Patrem cogentem ad formam Concilii.

Licet autem Concilium in citato Decreto 18. sess. 25. de regular. loquatur tantum de cogentibus, vel retrahentibus Mulieres, quibus tanquam debilioribus succurrit, & non comprehendat cogentes, aut retrahentes Viros, ut de communi tradunt Barb. *in d. cap. 18. n. 9. Bonaccin. tom. 1. de excom. disp. 2. quest. 6. punct. 2. n. 15. Donat. prax. regul. to. 2. p. 2. tract. 1. de recip. ad habit. quest. 12. num. 4. Passerin. de stat. homin. tom. 3. quest. 189. art. 9. num. 24.* Nihilominus, quia etiam hi, qui viros cogunt graviter peccant

cant Passerin. *ibi n. 12.* & ratio finalis, & intrinseca Concilii etiam in istis militat, ad promovendum, & servandum bonum Religionis. S. Congregatio eos primis partificat, & mandat coerceri, & puniri remedio juris, quod est censurarum, ut patet ex supra relatis resolutionibus, & præsertim ex *d. Hispalen. 23. Septemb. 1690.* & ex canone *hoc Sanctum 32. q. 2.*

10 Constat autem de vi illata diceretur ad hunc effectum, quando Pater, Mater, Frater in judicio faterentur, professam, sed professum coegisse: quia confessio rei spontanea in judicio emissa facit rem notoriam, & manifestam *e. quæsitum, de cohab. cler. & mulier.* nec indiget alia probatione: non tamen talis cogentis Confessio sufficere sine aliis testibus, & præsumptionibus ad annullandam professionem, vel concedendam restitutionem in integrum, ut colligitur ex *text. c. præscus 30. q. 3. ibique glos.* & ex supra allegatis resolutionibus *Sac. Cong. nempè in Hispalen. 23. Septembr. 1690. in Bononien. 26. Septembr. 1694.* in quibus fuit denegata restitutio in integrum, non obstante, quod Parentes judicialiter falsi fuissent, filios ad habitum religionis suscipiendum, & professionem emittendam coegisse, & magis præcisè in alia *Januen. 30. Junii 1694.* at ad infligendam censuram satis esse monstravit.

11 Et si Barbol. *Vot. 16. num. 54. lit. 2. & Vol. 77. num. 123. lib. 3.* dicat, quod justus metus probetur ex confessione Patris metum inferentis, tamen non est ausus affirmare, quod talis confessio per se sola sufficiat ad annullandam professionem, sed in casu dicti *Voti 16.* Patris confessio asserbatur. In corroboratione aliarum probationum; ut legitur in *d. num. 54. ibi ultimo pro corollario comprobantur prædicta & numer. 55. ibi -- quæ patris confessio in hac materia multum attenditur, & in casu d. *Voti 77.* aderant depositiones aliorum testium, ut habetur ex *num. 127. ibi tum quia super sunt multi alii testes omni exceptione majores, quorum integerrima fides aliorum supplet defectum: ideoque Nicolaus Papa, qui confessionem Patris de metu incusso filio non sufficere judicavit, scribit Episcopus, ut super expositis à Pa-**

tre, investigent veritatem, *d. cap. præsens 20. quæst. 3.*

Et de metu cadente in constantem virum. Ad proferendum rectum judicium super qualitate metus incussi, & capiendum arbitrium à jure regulatum pro nullitate, vel validitate professionis; ad animum reducendæ sunt, & examinandæ sequentes juris regulæ, & conclusiones.

Prima quod metus, non præsumitur, sed ab allegante probari debet: sive per testes, sive per conjecturas, & præsumptionem, *Sperell. decis. 79. numer. 37. & 38.* & quidem quod non procedat ab intrinseco, vel à causa naturali sed ab extrinseco, & a causa libera, idest ab homine procedent vi coactiva, non inductiva, ad finem extorquendi consensum *Sperell. d. decis. 79. num. 40. Passerin. de stat. hom. tom. 3. quæst. 189. art. 10. inf. 3. num. 59. & seqq.*

Secunda, quod metus justus cadens in constantem virum, ut talis dicatur, & faciat rescindere professionem, quinque condiciones regulariter requiruntur: prima ut malum, quod timetur sit grave, secunda, ut æstimatio mali, quod timetur sit fortis, idest ut timens, non vanè, aut leviter credat malum illud sibi imminere, sed probabiliter, & rationaliter: tertia ut metum incutiens potens sit minas exequi, cum non sit Viri constantis, ac fortis quibuscunque minis terri, & trepidare ubi non est timor: quarta ut sit solitus minas exequi, secus si sit homo verbosus, facilè iram deponens: quinta ut timens non possit facilè occurrere malis quæ sibi timet imminere: quia si posset alia via malis mederi, non esset justus metus, ut docent *Sperell. d. dec. 79. d. num. 40. & trib. seq. Pac. Jord. elucubr. tom. 3. lib. 14. tit. 12. numer. 63. Donat. prax. rer. regular. tom. 2. p. 2. tr. 11. de profess. null. quæst. 4. num. 11. Barb. Vol. 77. nu. 47. lib. 3.* Et hæc nota ut scias articulare, & probare metum.

Tertia, quod quando pro metu adest juris præsumptio, vel testes pro parte metum passi inducti deponunt de minis, & vi, & sic de actu externo, qui sensu percipitur corporeo, & è contra testes, pro libero consensu inducti deponunt,

- non de actibus facti, sed de rebus in animo, & mente existentibus, magis credendum est duobus testibus de metu, quam mille de libera voluntate deponentibus, Sperell. *decif. 5. n. 22. in fin.*
- 15 Quarta, quod probabilis, & prudentis timoris seu metus cadentis in constantem Virum, objectum est, timor mortis, mutilationis membrorum, corporis cruciatus, longus carcer, Exilium, libertatis, Virginitatis, honoris famæ, alimentorum, & honorum jactura, & amissio, vel alterius rei, quæ de jure debetur, Passerin. *loco supra cit. d. q. 189. art. 10. insp. 3. n. 53. & art. 9. n. 17. Sanch. de matrim. lib. 4. disp. 5. per tot. item terror armorum Sanch. ibid. & perhorrescentia Paternæ maledictionis Rot. coram Greg. 414. n. 2.*
- 16 Quinta, quod metus consideratur gravis non solum ex parte objecti, vel ex parte modi, sed etiam ex parte subjecti, & censetur Mulier constans etiam si timeat, quod non convenit prudenter timere Viro, undè aliquis erit gravis, & probabilis metus in muliere, qui in Viro non erit, & sic minor metus sufficit in Muliere; ut dicatur metus cadens in constantem propter illius imbecillitatem, Passerin. *loco citato nu. 55. Graff. dec. aur. par. 2. lib. 2. c. 5. num. 3. Donat. prax. rer. regular. tom. 4. tr. 12. de profes. monial. q. 29. nu. 4. Rot. coram Coccin. decif. 2207. num. 10.*
- 17 Sexta, quod coactione exclusa, restat firma professio etiam si metus reverentialis Parentum conjunctus importunis precibus, & blanditiis intercedat, quia nudum Patris imperium non cogit, neque est sufficiens ad annullandam professionem nec ad incurrendam excommunicationem in foro externo, Passerin. *ubi supra art. 2. num. 19. in puncto Donat. tom. 2. par. 2. tract. 11. de profess. null. quæst. 10. nu. 5. & 9. Pellizzar. de monial. cap. 2. n. 30.*
- 18 Septima, quod quando Parentum preces (quæ præcesserunt) excedunt limites modestæ, & simplicis hortationis, & persuasionis, & junguntur minis, aut verberibus, sive sint formales, sive solum virtuales, irritant subsecutam professionem, v. g. si professurus præcedenter perpetuò detineretur Domi, ita ut nunquam permetteretur egredi, si denegarentur alimenta vel Dos debita: si frequenter verberaretur, si omnis occasio honestè conversandi tolleretur: si vilia servitia contra decentiam sui status obire cogeretur, Barbos. *in c. præsens 21. q. 3. n. 3. post principium Donat. tom. 4. tract. 12. de profess. Monial. quæst. 29. per tot.*
- Octava quod minæ (dummodo testes 19 sint concordēs in illarum qualitate, licet discordent de loco, & tempore) probantur per testes singulares, Barb. *in c. in omni negotio n. 49. de test. & attest. Ciarlin. contr. 108. n. 42. & 43. Rot. coram Buratt. dec. 205. n. 11. etiam si sint domestici Barb. Rot. 16. n. 87. l. 2. & Rot. 77. n. 56. 128. & 129. l. 3.*
- Nona quod licet humani moris sit, 20 omnes illos, qui possunt nocere, & prodesse vereri, ut habetur *in c. 1. 16. quæst. 2. in hac tamen subjecta materia, metus reverentialis qualificatus, ut supra ad effectum nullitatis professionis, regulariter cadit in Avo, Patre, Matre, quæ si sit austera metum in constantem virum inducere potest, Barb. Rot. 37. numer. 5. lib. 2. Patruo, Tutore, & Curatore, & Fratre natu majori si simul habitet, & habeat gubernium Domus, Ricc. *collecl. 1176. Donat. prax. rer. regular. tom. 2. par. 2. tract. 11. quæst. 11.**
- Decima quod metus semel incussus 21 durat, & durare præsumitur quamdiù durat ejus causa, quamvis in actu externo appareat libertas, Barb. *rot. 17. n. 147. & duobus seqq. lib. 2. in terminis professionis Monialis Rot. coram Seraph. decif. 1166. per tot. ubi intercesserat exploratio voluntatis facta a Vicario.*
- Undecima, quod Judicis arbitrio de 22 finiendum relinquitur, qualis metus cadat in virum constantem, cum enim exprimi non possint casus omnes particulares (quamvis de aliquibus malis constet esse sufficientia ad illum inducendum) & requiratur, ut plurimum probabilis æstimatio, juxta singulorum casuum circumstantias, jam Judicis arbitrium exigitur, Sanch. *de matrim. lib. 4. disp. 5. n. 1. Card. de Luc. de regular. disc. 44. n. 4.*
- Et à Clausura egredi &c. Licentia egref-

egressus a clausura, quæ hic ab Ordinario conceditur nulliter professæ ex causa metus: an possit, & debeat concedi eadem auctoritate Hermaphrodito validè professio, ex causa diversi sexus, an potius sit expectanda licentia Papæ; hic jam quæritur, in qua questione DD. non sunt concordantes: nam Bonaccin. *de clausur. quest. 2. punct. 10. §. 5. n. 2.* hæc habet--Hermaphroditum, in quo virilis sexus prævalet, non posse validè profiteri in Monasterio Monialium, quia censetur vir. Si vero profiteretur in religione virorum valida esset professio. Si vero uterque sexus æqualis sit, in neutra religione profiteri potest. In dubio autem uter sexus prævaleat standum est iudicio medicorum, innixo assertioni ipsius Hermaphroditi.

Et numer. 3. major difficultas est utrum Hermaphroditus, in quo virilis sexus prævalet possit contra professionem in religione virorum factam reclanare, vel alio remedio uti, quo Monasterio egrediatur, respondeo affirmativè, quamvis enim professio valida sit, nihilominus imminet scandalali periculum, ad quod vitandum petere debet a Summo Pontifice facultatem exeundi. Imò Rodriq. t. 2. c. 6. ad fin. & Sanchez. nu. 41. existimant expelli posse absque Summi Pontificis facultate, eo quod religionem cum periculo gravissimi damni deceperit, & Bonac. sequitur Tambur. *de jur. Abbatissar. disp. 6. quest. 7. n. 2. & 3.*

Tambur. *de jur. Abbat. tom. 3. disp. 6. quest. 3. num. 21.* sic ait--ex quibus colligitur Hermaphroditum inhabilem esse ad Religionem, quicumque sexus in eo prævaleat. Quod si talis Hermaphroditus taceat suum defectum in ingressu Religionis, & ad professionem admittatur, professio nulla erit: imò cognito tali defectu ab Abbate expelli debet, & spoliari habitu: ratio est, quia Hermaphroditus est infamis &c. & paulo post--Laurent. *de Peyrin. tom. 2. de Prælat. quest. 3. c. 1. num. 59.* ubi ait quod ad expellendum Hermaphroditum jam professum, non requiritur licentia Papæ, si in eo dominetur æqualis sexus: quia semper adest incentivum peccati, fomes scandalali, & vix sciri potest, quo sexu sit validior.

Et nu. 22. In hac re Ledesma loco citato, & Laurentius Portellus in addit. ad

dubia regul. verbo professio Hermaphroditi movent dubitationem scitu dignissimam an qui in Monasterio Monialium, tanquam Mulier professionem facit, cum vere Mulier credatur, appareat, & sit, deindè supponens humeros suos gravi ponderi, ex vi illius ponderis, seu alio instanti accidenti excitatur sexus virilis, & sit vir, utrum teneatur in dicto Monasterio permanere, vel transire ad Monasterium Virorum ejusdem, vel alterius ordinis. Et respondet ipse Ledesma quod non tenetur stare nec inter Moniales, nec transire ad Monasterium Virorum; quia professionem emisit tanquam Mulier, non tanquam vir unde si mutata est in Virum, non tenetur amplius ad officia Muliebricia, sed virilia in seculo. Non mirandum, quod talis dubitatio inter Doctores circumferatur; quia hoc contingere naturaliter posse, affirmant gravissimi Doctores, & præsertim S. Augustin. *de Civit. Dei cap. 31. &c.* Et quod professio talis, fuerit ab initio invalida, tenent in eisdem terminis, & casu Pelizar. *de Monial. c. 3. num. 32.* Passerin. *mor. infra citandus n. 152.*

Donat. *prax. rer. regular. tom. 2. part. 3. tract. 3. de qualit. recipiend. quest. 23. num. 5.* dicit--secus autem dicendum, si magis vel valeat sexu virili, & in Virorum Monasterio profiteatur, vel si sit præpotens in femineo, & in feminarum Monasterio, professionem faceret, sic enim validè; quia Hermaphroditus est judicandus vir, vel femina, juxta magnitudinem potentie virilis, vel muliebris, & num. 6. Si vero sit paris potentie, nulliter, & invalidè profiteretur.

Et nu. 10. Ego autem credo, quando non sit nobis opus licentia, & privilegio ad expellendum hujusmodi, etenim tenentur Viri religiosi a suis Dormitoriis, Choro, & Cellis proicere Fæminas & è contra Religiosæ Fæminæ expellere masculos, secus autem horum societas, nedum erit inductoria, & provocatoria ad libidinem, sed scortis plena, & Sacrilegiis.

Passerin. *de stat. hom. tom. 3. quest. 189. art. 10. insp. 4. n. 148.* sic inquit--At juxta datam distinctionem dicendum mihi videtur, professionem eorum Hermaphroditorum, qui extrinsecus nullum sexum ritè formatum habent, validam esse, si fiat in

Mona-

Monasteriofœminarum, quia hujusmodi profœminis habendi sunt, unde, & eorum professionem non esse illicitam probatum est. Si vero alter tantum sexus extrinsecus sit rite formatus, alius vero sit penitus inutilis ad usum veneris, professionem valere, si fiat in Monasterio ejusdem sexus cum eo, qui in eo apparet rite formatus &c. Sed loquendo de illis, in quibus uterque sexus extrinsecus est rite formatus, unde & ad utrumque usum veneris sunt habiles, puto, quod sine distinctione professio illorum in quocunque Monasterio sit, irrita est professio &c.

Et num. 149. In casu autem, quod per errorem aliquis hujusmodi Hermaphroditus fuerit ad missus ad professionem, quia nimirum habens alterum sexum admissus, est in Religione alterius sexus, vel habens utrumque sexum rite formatum, admissus, est in aliqua Religione, tanquam non Religiosus, & non professus potest, & debet à Religione expelli. Ubi autem, vel sequendo opinionem, quæ ait professionem emissam in Religione ejus sexus, qui in Hermaphrodito prædominat esse validum, vel ubicunque professio talis vere valida sit, aut dubia, & non evidens nulla, non est admittenda doctrina Rodriq. apud Donat. d. quæst. 23. numer. 9. quod scilicet ex privilegio Leonis X. possit Hermaphroditus eiici ab Ordine à Provinciali, vel Generali, & multo minus attendi debet, quod ipse Donat. asserit num. 10 scilicet, quod non sit opus licentia ad expellendum hujusmodi. Ubi enim evidens esset professionem fuisse nullam id verum esset, sed ubi, vel professio sit valida, vel sit dubia, & disputabilis, seu indigens Judice, qui de ea decernat an sit valida, servanda sunt Decreta Urbani VIII. ut nullus professus eiiciatur nisi titulo incorrigibilitatis, & servata forma ab eo statuta, vel Concilii Trident. sess. 25. cap. 19. Ideo bene Navar. Ledesm. & Henriq. supra citati dixerunt, hujusmodi professum eiiciendum de licentia Papæ. Et interim ad evitandum scandalum, quod posset contingere, poterit juxta prudentiam Superioris, talis, vel sequestrari, vel etiam carcerari, nam & grave crimen fuit in Religionem commissum, tale vitium occultare.

Et numer. 150. Nihil etiam in his cast-

bus judicandum medico inconsulto &c. sed judicium fieri debet per Medicos, & eorum inspectionem, ex principiis enim Medicinæ colligi poterit etiam Sexus Hermaphroditus, quia ex situ, & dispositione, & aliis qualitativibus, dantur signa, an talis habendus sit vir, vel femina.

Et num. 151. In casu autem, quod aliquis talis vere professus ejiciatur, nec tenebitur aliquam religionem ingredi, quia ad nullam est aptus, sed tenebitur ad votum castitatis, & ad alia etiam vota, & observantias Regule eo modo quo dictum fuit supra, teneri alios a Religione ejectos.

Quare cum tam isti Authores, licet discordes, quàm alii ab eis allegati magis communiter in hoc convenient, quod Hermaphroditus possit validè profiteri in ea Religione, cujus sexus prævalet sequitur quod quando de nullitate a principio evidenter non constat, sed potius de validitate, vel saltem de ea dubitatur, non possint locorum Ordinarii, nec alii Regularium Superiores (juxta Passerini Sententiam) propria auctoritate, & inconsulta Sede Apostolica, Hermaphroditos ejicere, & a Religione depellere, quia votum professionis, si semel fuit validum, infirmum, & invalidum, fieri non potest ab inferiore Papæ idem Passerini. lococit. n. 162.

Nec relevat, quod si de facto non possent expelli, eorum societas esset occasio scandali, & provocatoria libidinis, ut dicunt Tambur. & Donat. quia ex hoc oritur causa legitima, propter quam Papa potest, imò debet dispensare, ut Hermaphroditus a Religione dimittatur ut docet Navar. consil. 47. num. 47. de regular. non autem acquiritur jus, ut possit sine licentia Papæ depelli: nam detecto morbo, donec responsum Papæ, seu Sac. Congr. Episcop. & Regular. habeatur, scandalis, quæ possunt contingere, occurritur, ut inquit Passerini. vel sequestratione personæ, vel alia prudentis Ordinarii provisione.

Verum est quoque id, quod firmat Passerini. quod ad cognoscendum morbum, seu præpotentiam sexus Virilis, aut fœminei, non est standum dicto Hermaphroditi, sed Medicorum, & in hoc concurs est DD. opinio, & etiam

Donat. loco cit. numer. 7. admittit dicens, si reges quoniam modo potest cognosci hæc præcellentia sexus; sunt qui dicunt, quod standum sit ejus dicto, hæc tamen regula non placet &c. etenim in his non standum est dictis eorundem, si namque quoad hæc haberent liberam facultatem, non quod verius, sed quod eis melius, aut delectabilius foret, eligerent. Et Bonaccin. de impedim. matr. quest. 3. punct. 13. num. 28. ait - Rogabis primo ad quem pertineat indicare quinam sexus prævaleat, & quid faciendum sit in dubio. Respondeo judicium pertinere ad Medicos, vel ad Matronas peritas, quæ ex pudentiarum partium inspectione, judicium ferre debent &c. in dubio tamen judicium ferendum est ex ipsius Hermaphroditi assertione, nullus enim magis valet hunc statum divinare quam ipsemet &c. Et idem tenet cum aliis Sanch. de matr. lib. 7. disp. 106. num. 2. Hæc autem pudentiarum partium inspectio remitti, & evitari non debet, quia potest dari casus, quod promanatio hujus morbi, tam in Viro quam in femina sit invalida, & prorsus inutilis ad usum veneris, & quod sine periculo scandali, Hermaphroditus possit in Religione remanere: prout accidit in una Spoletana, in qua cum relatum fuisset clar. m. Cardinali Pallavicino tunc Episcopo in Monasterio Monialium N. detectam fuisse quandam Monialem Hermaphroditam, quæ in sexu Virili prævalere asserabatur; facta per Peritos recognitione, repertum fuit, partem sexus Virilis fuisse potius excrescentiam carnis, quam formam membri Virilis, minimè aptam, ac dispositam ad emissionem spermæ: Unde exposita relatione Sac. Congreg. Episcoporum, & Regularium, & dato ab eod. Cardinali quæsito An dicta Monialis esset à Monasterio expellenda, seu potius toleranda: eadem Congreg. sub die 2. Junii 1690. respondit arbitrio, & prudentiæ Em. Episcopi. Quod arbitrium maxima cautela, & circumspeditione, (quoties arbitrio locus) hac in re adhibendum erit: quia licet Hermaphroditus non haberet sexum Virilem, vel muliebrem ritè formatum, nec aptum ad generationem; adhuc si haberet aliquem usum illorum, quia ex hoc esset sufficiens, & aptus ad explen-

dam malitiam incontinentiæ, & provocandum libidinem, tolerandus non esset.

Concludendum propterea est, quod licet Hermaphroditus non sit admittendus ad professionem neque in Monasterio sexus in ipso prævalentis, Donat. prax. rer. regul. tom. 4. tract. 9. quest. 5. num. 1. Pelizar. de Monial. c. 3. num. 32. Si tamen fuit admissus, non potest detecto morbo ejici, & a Religione dimitti (nisi nullitas receptionis a principio esset evidens) inconsulto Papa, qui habet justam causam dispensandi, ut dimittatur: imò ad evitanda scandala, & occasionem fovendi libidinem, debet cum eo dispensare, etiam si validè sit professus, Navar. conf. 47. de regular.

Et hic nota, quod Hermaphroditus est irregularis, & ordinari non potest absque Papæ dispensatione, Navar. in manual. cap. 27. num. 203. Gavant. manual. Episc. verb. Hermaphroditus num. 1. Piafec. in prax. par. 1. cap. 1. art. 3. numer. 2. Et si ordines susciperet absque dispensatione, reciperet quidem characterem si in sexu Virili prævaleret, sed perpetuo suspendi deberet ab ordinum susceptorum executione: si verò æquè incalesceret sexus Virilis, & Muliebris, characterem non reciperet, Sayr. de censur. lib. 6. capit. 8. num. 24.

Item quod Hermaphroditi, seu Androgyni dicuntur, eo quod in eis uterque sexus apparet. Herma quippe apud Græcos masculus est: Aphrodisæ femina nuncupatur, de quo videndus S. Augustin. de civit. Dei lib. 16. cap. 8. Quamvis hi apud nos pauci sint, tamen aliqua Regio iis abundat, & præsertim apud Indos ubi eo quia robusti sunt, & exosi, Jumentorum loco inserviunt, prout de Provincia Florida in America testatur Jason. in Theatr. Orb. terrar. tom. 3. his verbis -- abundat Regio Hermaphroditis, quorum servili opera mancipiorum, jumentorumque loco utuntur; quem refert etiam Verticell. in tract. de Apostolic. mission. tit. 14. miscellan. quest. 196. dub. 1. numer. 2. qui Author ibid. & dub. seq. ex Democrito Plinio, & Eliano, probat Lepores utrunque sexum habere, & mutuo coitu absque fœminis eorum speciem

propagare: darique Hermaphroditos parem, & perfectam potentiam habentes, pariendi, & gignendi.

32 *Esse publice denunciandum*. A declaratoria incurfus hujus censuræ, quando Episcopus procedit jure ordinario datur appellatio, qua tempore debito interposita, tenetur denunciationem suspendere, præfixo appellanti termino ad illam prosequendam. At si Ordinarius censuras comminaret vigore commissionis, & rescripti, quo solet Sac. Congr. Concilii demandare, *ut procedat contra cogentem*, prout vidimus supra, tunc puto, quod præmissa monitione ad videndum se excommunicatum denunciari; possit ad denunciationem procedere, & devenire nulla attentata appellatione, cum enim ejusmodi rescriptum non emanet, nisi causa cognita super vi, & metu illato, & sic non possit excommunicandus ab Episcopo Executore gravari, denunciatio non poterit ab appellatione suspendi, cum certum sit in jure, quod a mero Executore non detur appellatio *c. novit. 43. de appellat. c. consultationem de sent. & re judic.*

33 Ut igitur hoc rescriptum, seu Decretum Ordinarius debito ordine contra cogentes scæminas exequatur, debet illud exhiberi facere in forma authentica in Actis, & postea Promotore Fiscali instante mandabit citari, & moneri excommunicandus forma sequenti.

Citetur, & moneatur N. ad dicendum contra rescriptum, sive Decretum Sac. Congr. Concilii de Urbe emanatum in Causa N. & in actis in forma authentica exhibitum ad primam diem: & secunda die immediate sequenti dicendum causam quare, non debeat denunciari excommunicatus; & tertia die pariter immediate sequenti, videndum contra se ipsum relaxari, & publicari cedulones eo amplius non monito &c.

Si verò rescriptum sit exequendum contra cogentes Viros: quia isti non comprehenduntur in Decreto Concilio, ut vidimus supra, & excommunicati non sunt, debent excommunicari; monitio erit aliqua in parte varianda, & sic poterit concipi.

Citetur, & moneatur N. ad dicendum

contra rescriptum, sive Decretum Sac. Congr. Concilii de Urbe emanatum in Causa N. & in actis in forma authentica exhibitum ad primam diem: & secunda die immediate sequenti, dicendum, & allegandum causam quare non debeat excommunicari: & die tertia pariter immediate sequenti, videndum se excommunicari, & excommunicatum declarari, & denunciari, ipso amplius non monito &c.

Transacto termino, & nihil quod re- 34
levet per citatos deducto ad denunciationem, & declaratoriam respectively excommunicationis poterit devenire; appellatione quacunque, seu inhibitione, aut exhibitione absolutionis forte obtentæ a Pœnitentiaria Urbis (quæ non prodest in foro externo) non obtante: subscribendo tam acta hujus processus, quam Cedulones, tamquam exequutor rescripti S. Congregationis.

Neque denunciationem retardare poterit reflexio, seu objectio, quod cum agatur de peccato præterito, de quo cogens potest esse emendatus, non debeat contra usum Ecclesiæ (quæ illos tantum qui a peccato cessare nolunt, vel jussi restituere, aut moniti juri stare, vel pro offensa, & peccato satisfacere noluerunt censuris puniri) ad excommunicationem deveniri, quia hic non tantum agitur de mero peccato præterito, ut de sacro neglecto die festo, vel non servato jejunio die Sabbati Sancti, sed de peccato præterito qualificato cum damno, & ruina proximi, a quo pendent scandala, & jam sub pœna excommunicationis a lege prohibito, & nunc per sententiam Judicis, qui jubet puniri, notorio, & manifesto; ideoque recte, & juste fertur excommunicatio contra cogentes, non solum quia sunt peccatores manifesti, & Ecclesia in foro externo præsumit, eos adhuc in peccato permanere, ex quo vim passa, modo, quo poterint, non satisfecerint, sed etiam, quia ad promovendum bonum commune, expedit, ut ita fiat, ad hoc ut cæteri homines avertantur ab hoc scelere.

De excommunicatione contenta in
 Clem. 1. de sepultur.

Contingit aliquando, quod vel tempore Interdicti corpora defunctorum in casibus a jure non concessis, vel decedentium impænitenter, qui aliqua pu-

blica censura sunt innodati, scienter sepeliantur in loco Sacro, formidantes homines potius minas Consanguineorum, qui possunt corpus occidere, quam Censuras Ecclesie, quæ eorum animas feriunt. Unde constituto in actis de tali excessu, Ordinarius ad Declaratoriam poterit devenire modo sequenti.

Sententiæ Declaratoriæ

F O R M U L A XXXVII.

VIsis relatione nostri Promotoris Fiscalis de tumulatione in loco Sacro Cadaverisq. N. publicè excommunicati (seù nominatim interdicti) & depositionibus testium, ex quibus constat tumulationem sequutam fuisse in Ecclesia N. externa die, mandantibus, & exequentibus infrascriptis; nec non *visa monitione* contra eosdem exequuta, dicimus, & declaramus omnes infrascriptos, qui temere, & scienter sepeliri mandarunt, & actu sepelierunt in d. Ecclesia cadaver d. q. N. excommunicati, & nullo modo absoluti, damnabiliter incurrisse excommunicationem majorem contentam in *Clem. 1. de sepultur.* & propterea tanquam excommunicatos, esse publicè denunciandos, prout nos denunciari volumus, & mandamus, nempè.

N. N.
 N. N.
 N. N.
 N. N.

Qui excommunicati existent, donec satisfactionem exhibuerint competentem. Item per caput separatum dicimus, & declaramus d. Ecclesiam N. esse pollutam, & non posse in ea, antequam reconcilietur nec officia divina celebrari, nec fidelium corpora sepeliri, omni &c.

N. Episcopus N.

N. Actuarius.

S U M M A R I U M.

- 1 A comminatione censurae latae a jure, non datur appellatio.
- 2 A declaratoria hominis, qua quis declaratur in censuram incursus, datur appellatio etiam in suspensivò, fallit, ut n. 3. & 4.
- 3 Qui dicantur temerè, & præsumptuosè sepelire excommunicatos, referuntur DD. Sententiæ, & n. 6.

- 7 Sepelientes ignoranter excommunicatos, non incurrunt pœnas Clementinæ, 1. de sepult.
- 8 Sub Clementina 1. de sepult. censura comprehenduntur, etiam exempti, qui ab Ordinario publicè denunciari possunt.
- 9 Clerici sæculares, vel Regulares inducentes aliquem ad eligendam Sepulturam in eorum Ecclesiis, excommunicationem Papæ reservatam.